

OV KSČM DOMAŽLICE

KSČM a výzvy doby

Vojtěch Filip pro Vratimovský seminář (HaNo 29. 11. 2010)

Jsme v situaci, kdy v české společnosti stejně jako jinde v Evropě si mnoho lidí z různých sociálních skupin s mnohdy rozdílnými politickými názory či vírou klade otázku, co bude dál.

Zda se finanční a hospodářská krize prohloubí, nebo skončí a bude opět lépe, o čemž nás informují některá manipulativní média. Otázka spíše zní: jaké bude řešení krize a jaký bude život naší rodiny, nás samotných a případně celého národa poté. Nejprve mi dovoluji se krátce zabývat celkovou situací.

Vezmu to zejména z pohledu vnitropolitického, který považuji v tomto momentě za určující pro udržení strategického cíle a pro srozumitelné a efektivní taktické kroky. Když si položíme otázku, zda tyto volby znamenaly potvrzení trendu posunu naší země doprava, tak je zřejmé, že nic takového se nestalo. Naopak si myslím, že výsledky dokonce znamenají, že občané již zčásti odmítli představitele jednorázového populismu – měřeno propadem VV. Na druhou stranu je zřejmé, že se zde za 20 let vytvořila pevná základna skutečně pravicových voličů a že určitá část obyvatelstva slyší na čistě pravicová řešení a to zejména ve velkých městech. O tom svědčí výsledek TOP 09, když tato strana odebrala část tradičních voličů ODS a pravice v KDU-ČSL. Navíc někde výsledky povolebních vyjednávání o složení rad a povolebních koalic dokonce mohou květnový trend paradoxně podporovat. Nejednota nalevo od pomyslného středu, jíž nadále, žel, nahrává politika ČSSD a její tzv. Bohumínské usnesení, které je někde prohlubováno dokonce jako by bylo závazné i v obcích a městech, brání tomu, aby se zleva čelilo pravicovému náporu.

Setrvačnost v uvažování je překážkou

Je neuvěřitelné, že dál někteří představitelé vedení ČSSD dělají vše pro to, aby – když si už nejde naší stranu podřídit – ji všemi pákami vytlačilo z velké a dokonce i regionální politiky. Příkladem je víc než dost, připomeňme si ty nejkřiklavější, o kterých ODS a ČSSD zvláště mlčí, nebo je nechtějí přiznat. Na úrovni krajů byl nejlepší výsledek ČSSD a KSČM celkem v Olomouckém kraji. ČSSD s KSČM nejednala, rovnou se spojila s ODS, a vůči KSČM se zachovala nejtrapnějším způsobem. To se jí nyní v obecních volbách vymstilo. Na kraji partnerská ODS ji odmítla do městské koalice. Navíc, když na úrovni obcí a měst teď sčítáme počet velkých koalic, tento trend převažuje na rozdíl od programových koalic pravicových nebo levicových. Za těmito jednáními stojí zejména ČSSD.

Můžeme tedy shrnout. Úspěšný předvolební tah pravice s vytvořením alternativních politických subjektů, který měl chránit před možným propadem ODS, přičemž se některé strany dokonce tvářily jako středové (VV), se povedl. Volič před volbami musel mít totiž dojem, že jde skutečně o akt, jenž konečně vyřadí korupci, zlodějinu, klientelismus, zarazí zadlužování, jež bylo líčeno jako možná katastrofa, a přijdou i »nové tváře« anebo tváře, jež se rozhodly změnit stávající zvyklosti. Tedy i sebe. Po volbách se ukázalo, že v klidu se pravicové subjekty – nejen ODS, TOP 09, VV, ale i různé místní pravicové aktivity – většinou spojí, vyřadí jen tu či onu stranu kvůli osobním výhradám, a vyšachují dokonce vítěznou ČSSD z možnosti vést radnice. Jak jsem již naznačil, tak byla odsunuta z vedení města i ČSSD z Olomouce a je k smíchu její setrvávání v krajské koalici. Stejný postup pravice zvolila ve Zlíně, Přerově, Ústí n. L. apod. Tam, kde však sama ČSSD nabídla opět spolupráci občanským demokratům, jen dokázala, že není důvěryhodným a skutečným partnerem na jednání, že není levicí, ale že je jen stranou technologie moci nikoli programu. Přitom, když se podíváme na výsledek ČSSD v krajích, kde jsme společně v koalici, tj. v Moravskoslezském kraji a Karlovarském kraji, ukazuje se, že na tom ČSSD vždy »vydělala« a své pozice posílila. Připomeňme si např. výsledek voleb jak senátních, tak komunálních v těchto obvodech a místech. To ale musí vést KSČM k úvaze o krocích, na kterých budeme formulovat minimální cíle levice a týkající se nabídky k vytvoření společné platformy pro obranu bytostných zájmů lidí. Setrvačnost v uvažování a v hodnocení politických stran podle názvu, nebo jen podle hesel, je jen na překážku věci. Jak formulovat odmítnutí politiky neoliberalismu a nový solidární model společnosti je tedy náš úkol.

Hledejme společný postup k posílení občanské společnosti

Pokud si takto zhodnotíme situaci, musíme si krom jiného položit další otázku. Kdo je tedy partnerem pro společný postup? Jsou to odbory? Ano jistě. Jaká je naše spolupráce s nimi? A co je možné zlepšit? Kdo bude další? Zájmová občanská sdružení? Ano jistě, ale jak jejich zájem formulovat tak, aby mohl být společný se zájmem politické strany? Odpověď se nabízí. Dát občanskému sektoru více práv a pomáhat v jeho zapojení do rozhodovacího procesu. Jde o více přímé demokracie, jde o kroky k posílení občanské společnosti.

Následuje otázka a co neparlamentní politické strany? Můžeme formulovat průsečík programových shod a najít způsob komunikace? Odpověď, kterou dává svým rozhodnutím ze 6. 11. 2010 ÚV KSČM, je také ano. Tedy hledejme společný postup se Stranou demokratického socialismu, Demokratickou stranou zelených, Stranou práv občanů, Suverenitou, Humanistickou stranou, či Pirátskou stranou, které např. několik stovek zastupitelů získaly. To ukazuje, že může být v příštím období rezerva pro případný jednotný postup opozičních levicových, ale též ještě středových stran.

Pravice, ač volby prohrála, si, žel, podstatně polepšila. Nevýrazná ČSSD nenabídla dostatečně úspěšně spolupráci jiným středovým stranám natož levici. Navíc svým taktizováním, přímo tyto hlasy nabídl populistům. Jak to bude působit do budoucna, když navíc v řadě míst pokračovala v tendenci spolupracovat ve velkých koalicích, což znamená konec programu, s nímž šla do voleb.

Co lze v příštím období očekávat

Budoucnost nevěští nic dobrého pro občany, ale na druhou stranu politická situace je přehledná. Pravice podporována populisty z VV ovládající Poslaneckou sněmovnu prosadí většinu ze svých tzv. reformních balíčků. Bude to znamenat další otevírání nůzek mezi bohatšími a méně situovanými vrstvami. Na jejich úkor se majetnější vrstvy budou hojit. Bude doprivatizován ve své většině další státní majetek. Opozice v Poslanecké sněmovně vzhledem ke 118 hlasům koalice tomu zabránit nemůže. Přáním některých je dokonce to, aby také volba prezidenta v roce 2013 byla ve prospěch pravicového kandidáta, jenž může vzít v ochranu odsunuté sudetské Němce či vrahy jako jsou bratři Mašínové. Dokonce se uvažuje i o Karlu Schwarzenbergovi, i když jistě ve hře může být i jiný kandidát. Např. znovu proamericky orientovaný profesor Jan Švejnar, který už je opět prezentován na televizní obrazovce v prestižních pořadech, nebo bývalý předseda Senátu, Přemysl Sobotka, který se netají svým příklonem k ultrapravici a svým zájmem stát se prezidentem. Záleží ovšem na tom, zda se koalice udrží či nikoli. Nejsem však takový optimista, jenž věří na 100 % v předčasné volby přesto, že si je přeji. Koalici jde o peníze, nakonec proto si jako podnikatelský záměr založila politické strany jako by bez ideologie, protože i navenek hlásaná neideologie je vlastně ideologií, zvláště, když ti, co tuto filozofii hlásí, se okamžitě z prospěchu přihlásí k pravici. Jde jim o moc, a proto jsou schopni udělat cokoli, aby si svá ministerská a další křesla udrželi. Věci veřejné a jejich straničtí tzv. lídři jsou toho jasným důkazem.

Proto musíme v KSČM udělat vše proto, abychom nenechali žádný dnes spící potenciál dosud nevoličů dále spát, aby našli cestu k příštím volbám a aby byli vnímaví k argumentům, které přinášíme. Pokud neuskutečníme onu výše avizovanou změnu, lze předpokládat, že bude nejen pokračovat zvýšený tlak na nás, až po návrh na naše zrušení. Nevěřím sice v jeho úspěšnost, ale v každém případě tím bude vyvolán další velmi ofenzivní mediální útok, jenž beze sporu může na většinu občanů mít jistý vliv. Jím může začít i další totalizace naší společnosti, přijímání zákonů, jež si nezadají se zákonem na ochranu republiky z roku 1923, podle nějž pouze za výkřik »Ať žije Lenin« mohl jít či šel jeho autor do vězení. Pravice si uvědomuje, že není doba na střelbu do dělníků, ale o to víc bude naše společnost svázána s totalitními předpisy, se sledováním, s omezováním práv odborů, s omezováním ústavních práv. Budeme srovnatelní s totalitarismem pobaltských zemí, kde jsou dokonce trpěny recidivy fašismu, nikoli však projevy komunistického či socialistického myšlení. KSČM proto jako možné řešení a východisko předkládá návrh na vytvoření Spojenectví, Práce a Solidarita (SPaS).

Změnit naši současnou praxi

Obrana sociálních práv, obrana dosažené životní úrovně širokých mas pracujících v primární a sekundární výrobní sféře, ale zejména v terciární sféře služeb, kteří tvoří většinu společnosti a jejichž i politická práva jsou ohrožena, vyžaduje jednak vyšší aktivitu a jednak široce založený základ společenské komunikace. Přitom naše členská základna prudce stárne. Ne vždy je schopna takové zvýšené aktivity. Měla by však být schopna se zapojit svými zkušenostmi do pomoci a rad mladší generaci. Nejde jen o působení na své vnuky a pravnučky. Musí však k tomu dostávat podněty a informace. Tady je možné využít nejen pro nás, ale i pro další občany nezastupitelné místo Haló novin a kontaktních míst našich okresních výborů. Víím, že tam, kde funkcionáři OV nevycházejí ze svých úřadoven, nelze se změnou počítat, ale takových díky

množství ochotných rukou moc není. Proto všude tam, kde se na OV snaží pracovat se svými základními organizacemi nejen měsíčními poradami s předsedy, ale zapojili své členy do širokého občanského sektoru, už zaznamenali úspěchy.

Zasedání ÚV KSČM 6. 11. t. r. rozhodlo, že je nutné ve velmi krátké době změnit naši současnou praxi. Vnímáme, co udělal v myšlení lidí více než 20 let působící tu primitivní, tu propracovaný antikomunismus, jemuž nejsme schopni stoprocentně čelit. Antikomunismus, který působí na mladou generaci tak, že slovo »komunistický« je pro ně až nepřekročitelný výraz, při čemž třeba jsou ochotni akceptovat náš program či jeho některé části. Proto je třeba zvážit, jak budeme postupovat už v příštích volbách a co musíme udělat, aby úbytek našich členů a jejich akceschopnosti, neznamenal další vítězství pravice. Jednou z cest je právě vytvoření platformy pro zajištění akční jednoty, která bude zajišťovat dohodu o společném postupu proti aroganci vlády, ale zejména proti aroganci moci globálního kapitálu. Jde o vytvoření společného hnutí, v němž by se mohly sjednotit všechny politické strany mířící od středu doleva, či které jsou v programové opozici vůči pravici, aniž by se takové hnutí stalo poplatným ČSSD. Jeho název není důležitý, ale diskutoval se název Hnutí občanské solidarity či Společně pro budoucnost a nakonec byla platforma pojmenována Společenství Práce a Solidarita se zkratkou SPaS. Jednotlivé politické subjekty, ale i jednotlivci, tedy i KSČM včetně našich sympatizantů tady mohou pracovat, předkládat návrhy na společný postup, radit se a pomáhat organizovat solidární akce na obranu práv pracujících. Ať jsou nebo nejsou formálně něčeho členy, aniž by ztratily svou identitu a svou schopnost se suverénně rozhodovat. Termínově nabízíme takový harmonogram, že je třeba udělat první kroky a jednat s ostatními subjekty v průběhu příštího roku. A spíše hned v prvním čtvrtletí. Situace, která vznikne po přijetí pravicových tzv. reformních zákonů, bude vyžadovat reakci.

Iniciativa vyšla logicky od nás, protože jsme již dlouho o takových postupech diskutovali navenek v rámci KONference LEvicové JEdnoty (KOLEJE) a nechtěli jsme, aby se této myšlenky chytil jiný subjekt, který by mohl obrátit takové kroky do fašizující populistické pravice. Navíc na posledních KOLEJÍCH 19. 11. t. r. jsme přijali závěr, že první společné teze »co je předmětem naší obrany, o co budeme usilovat a co navrhujeme jako řešení« budou zpracovány do 30. 11., abychom společně s dalšími je mohli dále rozvíjet. Bude-li projekt úspěšný, může se stát konkurencí všech velkých stran a navíc je přijatelný i pro mladou generaci, jež je vychovávána, žel, v nenávisti ke slovu »komunistický«, o němž má nesprávné informace.

KSČM přijímá výzvu doby a chce se na nápravě současné situace podílet

Nabízíme práci naší členské základny, naší organizační struktury. Nabízíme Haló noviny, odbornost. Nemíníme se nechat prodat a nehodláme slevit z minimálního základu společného postupu ke zlepšení stavu naší společnosti. Pokud jde o Haló noviny, dovoluji poznámku:

Chceme je udržet, i když jistě ani v tomto případě se nevyvarujeme některých změn odpovídajících době. Máme k tomu tyto důvody:

jde o jediný skutečně levicový list a v době, kdy ostatní média skutečné levici budou bránit v projevu či o ní alespoň neinformovat, by jeho nevydávání mělo smrtící dopad;

ostatní subjekty, které stojí na protikoaličních postojích, musí mít také právo na své vyjádření, což jim je umožněno minimálně, zkráceně anebo vůbec ne a v Haló novinách toto místo mít budou.

Je však třeba pro to mnohé udělat. Upozorňuji např. na iniciativu generálního ředitele a.s. Futura Milana Špase, kterou přednesl na zasedání ÚV (rozhovor na toto téma přináší dnešní příloha Naše pravda – pozn. red.); **vítáme i další návrhy, jak zvýšit náklad Haló novin a tudíž řešit i ekonomickou situaci listu, nezastupitelné jsou z tohoto pohledu Krajské rady a Okresní výbory KSČM.**

Domnívám se proto, že by v každém stranickém orgánu, počínaje OV, měl být určen jeden člen, který bude zabezpečovat úkoly v tomto směru.